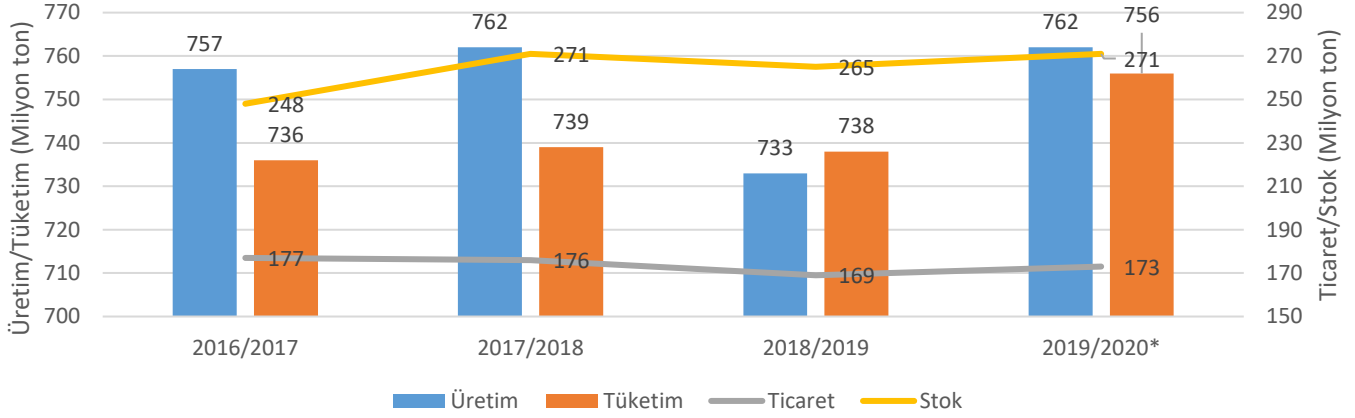

ÜRÜN MASALARI BUĞDAY BÜLTENİ

OCAK 2020

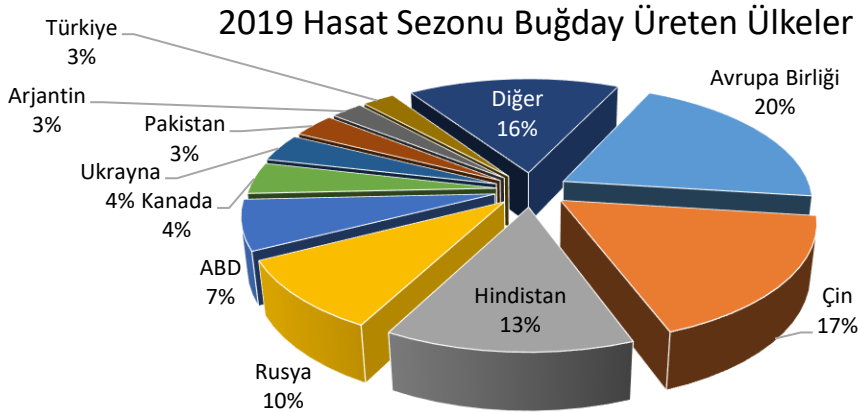
DÜNYADA BUĞDAY

Kaynak: IGC, *Tahmin

2019/2020 sezonunda üretim geçen yıla göre yaklaşık 30 milyon ton artmıştır. Ülkeler üretim artışı ile geçen yıl azalan stoklarını tamamlamaya yönelmişlerdir. Rusya'daki üretim artışı ve düşük fiyattan dolayı ülkenin ihracatı önemli ölçüde yükselmiştir.

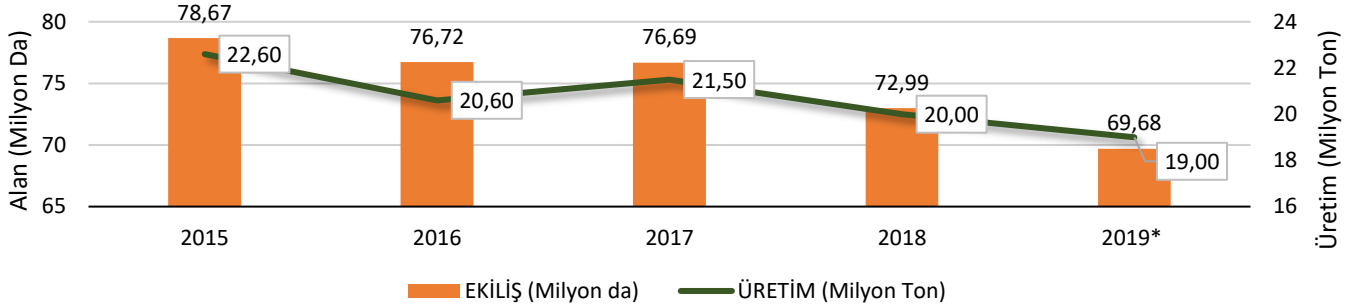
Genel olarak ihracatçı ülke fiyatları güçlü talep artışı ile Aralık ayı boyunca artış göstermiştir. ABD fiyatları, Çin ile yapılan ticaret görüşmeleri sonrası kısmı olarak yükselmiştir. Arjantin'in fiyatları, hükümetin buğday, mısır ve soya fasulyesi üzerindeki ihracat vergilerini artırma kararı öncesinde güçlü ihracat satışlarına dayanarak yükselmiştir. Avustralya'nın fiyatları üretim düşüşüne bağlı olarak daha da artmıştır. Kanada'nın fiyatları güçlü uluslararası talebe dayanarak yükselmiştir.

Kaynak: IGC

TÜRKİYE'DE BUĞDAY

Alan ve Üretim

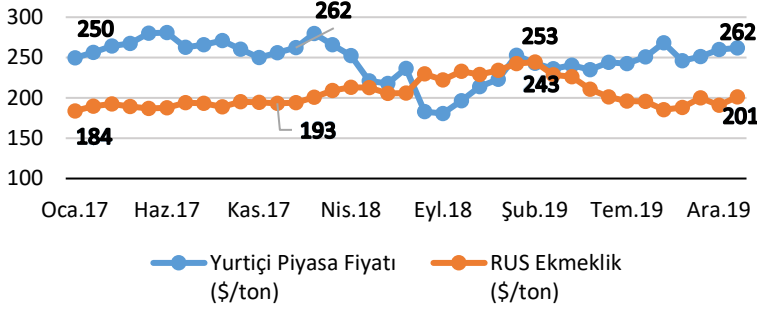
Kaynak: Üretim TÜİK, * Tahmini Alan

Geçmiş sezon kuraklığa bağlı yaşanan üretim azalması, döviz kurunda yaşanan dalgalanma, 2019 hasat sezonu için buğday üreticisinin alternatif ürünlere yönelmesine sebep olmuştur. İklimsel şartların normal gitmesine ve bölge ülkelerindeki üretim artışına rağmen ülkemizde üretim 19 milyon ton gerçekleşmiştir.

2020 yılı için ilk değerlendirmelere göre ekiliş alanlarında geçen yıla göre kısmi bir artış öngörülmektedir. Ekilişlerden sonra ülke genelinin yağışsız geçmesi çıkışları yavaşlatmış olsa da Kasım sonu, Aralık ve Ocak ilk haftasında gerçekleşen yağışlar ve sıcaklıkların mevsim normallerinin üzerinde seyretmesiyle birlikte güzlük hububat gelişimi istenilen seviyeye ulaşmıştır. 2018 TÜİK verilerine göre ülkemizde buğday üretiminin yoğun yapıldığı iller haritada gösterilmiştir.

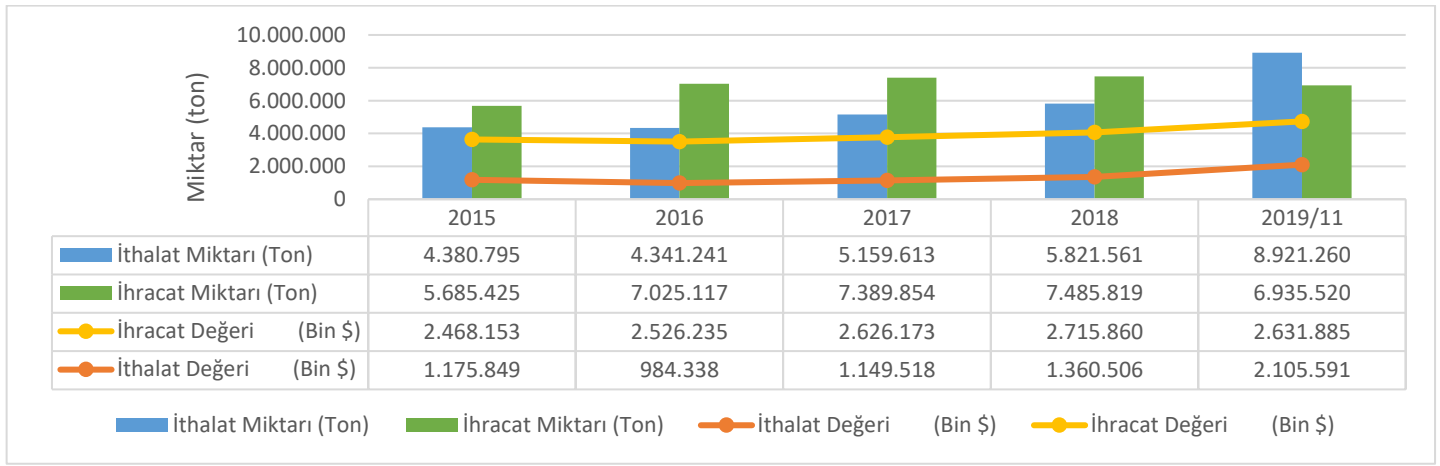
Yurt içi ve Yurt dışı Fiyatlar

Kaynak:TMO

Yurt içi buğday fiyatları son dört aydır artış trendini sürdürmektedir. Yerli ekmeklik buğday ocak ayı başı itibariyle 262 \$/ton civarında işlem görmektedir. İthalat gerçekleştirdiğimiz Rusya buğday fiyatları geçen aya göre 10 \$ artarak 201 \$/ton civarında seyretmektedir. Yurt içi ve Rus ekmeklik **buğday fiyat farkı 60 \$/ton** civarındadır.

DIŞ TİCARET

Kaynak: TÜİK, Buğday ve Mamul Madde Karşılığı

Ülkemizde buğday üretimi kendi ihtiyacımıza yetecek düzeydedir. Bununla birlikte ithalatlar mamul madde ihracatına yönelik Dâhilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında yapılmaktadır. Son 18 yılda 59 milyon ton buğday ithalatına karşılık 73 milyon ton buğday karşılığı mamul madde (un, makarna, bulgur, irmik, bisküvi) ihracatı yapılmıştır. Değer olarak bakıldığında ihracatımız ithalatımızdan net 12 milyar \$ fazladır.

Mamul madde ihracatındaki artış ve bu artışa bağlı olarak sanayicinin ham madde ihtiyacının artması, sezona stoklarının boş girilmesi ithalatı artırmıştır. Ayrıca DİR kapsamındaki ithalat rejiminin (önce ithalat sonra ihracat şeklinde) değiştirilmesi ve ithalatın ihracat gibi aylara düzgün yayılmaması, sektörün elinde bulundurduğu eski Dâhilde İşleme İzin Belgelerini kullanmaları ve sezon başında uygun fiyatlardan faydalanarak hızlı bir ithalat yapılması bu yılki ithalatı artırmış olup **sezon sonunda mamul madde ihracatının artacağı** öngörülmektedir. Ayrıca 2019 yılı itibariyle **ülke stoklarında** geçen yıla oranla **1,5 milyon tona yakın bir artış** olduğu tahmin edilmektedir.

TÜRKİYE MAMUL MADDE İHRACAT RAKAMLARI

Yıllar	Un (Ton)	Makarna (Ton)	Bulgur (Ton)	İrmik (Ton)	Bisküvi (Ton)	Toplam		
						(Ton)	Değer (\$)	Buğday Karşılığı (Ton)
2017	3.489.624	1.055.256	257.298	59.659	442.632	5.304.469	2.611.344	7.347.840
2018	3.308.362	1.206.750	262.094	80.152	467.961	5.325.320	2.691.954	7.416.177
2019/11	2.985.333	1.172.455	236.830	75.474	463.740	4.933.831	2.605.905	6.872.500

Kaynak: TÜİK 2019

2019 yılı 11 aylık mamul madde ihracatının buğday karşılığı 6,8 milyon ton olup 2,6 milyar \$'lık bir değere sahiptir. 230 \$/ton değerindeki ithalat ile ülkemize getirilen buğday işlenerek % 60'lık bir katma değer artışı elde edilmiş, 380 \$/ton değerindeki ihracat ile başta Ortadoğu ve Afrika olmak üzere 165 ülkeye un, makarna, bulgur, irmik ve bisküvi ihraç edilmiştir. Geçmiş yıllarda ihracattan elde edilen ortalama gelir 360 \$/ton iken **2019 yılında 20 \$ daha artış göstererek 380 \$/ton'a** yükselmiştir.

BUĞDAY DESTEKLEMELERİ

Fark Ödemesi Desteği (krş/kg)	Mazot Desteği (TL/da)	Gübre Desteği (TL/da)	Toprak Analizi Desteği (TL/Analiz)	Sertifikalı Tohum Desteği (TL/da)	Organik Tarım Desteği	
					Bireysel Sertifika (TL/da)	Grup Sertifikası (TL/da)
10	19	8	40	8,5	10	5

2019 hasat sezonu için; havza bazlı fark ödemesi hububat desteğinde 5 krş/kg'dan 10 krş/kg'a ve gübre desteği 4 TL/da'dan 8 TL/da'a çıkartılarak % 100'lük artışa gidilmiştir.

DEĞERLENDİRME

- Ülke genelinde 2020 yılı güzlük buğday ekilişleri büyük oranda tamamlanmıştır.
- Ekilişlerden sonra ülke genelinin yağışsız geçmesi çıkışları yavaşlatmış olsa da Kasım sonu ve Aralıkta gerçekleşen yağışlar ve sıcaklıkların mevsim normallerinin üzerinde seyretmesiyle birlikte **güzlük hububat gelişimi genel olarak istenilen seviyelere** ulaşmıştır.
- 2019 yılı hasat sonrası ürün satış fiyatlarının yükselmesi, destek miktarının artırılması, ekim döneminde gübre fiyatlarının düşmesi, mazot fiyatının artmaması, pamuk üreticisinin alternatif ürünlere yönelme eğilimi, sertifikalı tohum ve gübre satış miktarındaki artış ve sahadan gelen bilgilerle özellikle güneydoğuda makarnalık **buğday ekiliş alanlarında kısmi artış** olduğu değerlendirilmektedir.
- Aralık sonu ve Ocak başı itibariyle ülke genelinde yağışlar mevsim normallerinde ve kar şeklinde gerçekleşmiş olup hububatın soğuklama isteği karşılanmıştır.
- MGM tahminlerine göre Ocak sonu ve Şubat ayında sıcaklık ve yağışlar mevsim normallerinde ve bir miktar üzerinde seyredecektir.
- Çukurova Bölgesinde son günlerde yaşanan aşırı yağışlardan dolayı bir miktar sel zararı yaşanmış ve bölgedeki hububat gelişimi takip edilmektedir.
- 2020 yılı için Ocak itibariyle **hububat gelişiminde ülke genelinde önemli bir olumsuzluk yaşanmamıştır.**

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

0 312 258 84 03

urunmasalari@tarimorman.gov.tr